

กฎหมายฟื้นฟูกิจการ

โดย...อาจารย์วรณัสนา ใช้เทียมวงษ์

ครั้งที่ ๑

woranunya@hotmail.com

เนติบัณฑิต ภาคคำ

วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖

ภาพรวม

กฎหมายฟื้นฟูกิจการ

ลูกหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๑

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เป็น
บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติ
บุคคลอื่น ตามที่กำหนดไว้ใน
กฎกระทรวง

มาตรา ๙๐/๒ วรรคหนึ่ง

เจ้าหนี้ หรือ ลูกหนี้ หรือหน่วยงานของรัฐ
ตามมาตรา ๙๐/๕ อาจร้องขอให้มีการ
ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ตามบทบัญญัติ
แห่งหมวดนี้ ไม่ว่าลูกหนี้จะถูกฟ้องให้
ล้มละลายแล้วหรือไม่

บุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอ (มาตรา ๙๐/๒ วรรคหนึ่ง)

๑. เจ้าหนี้
๒. ลูกหนี้
๓. หน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๙๐/๔

ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๕ บุคคลซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้อง
ขอต่อศาลให้ฟื้นฟูกิจการ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหนี้ซึ่งอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน
และมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท

(๒) ลูกหนี้ซึ่งมีลักษณะตามมาตรา ๙๐/๓

...

มาตรา ๙๐/๓

เมื่อลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนดได้ และเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่า สิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้บุคคลตามมาตรา ๙๐/๔ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการได้

เงื่อนไขในการยื่นคำร้อง

(มาตรา ๙๐/๓)

๑. ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนดได้
๒. เป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียว หรือหลายคน
ไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท
๓. มีเหตุสมควรและช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ

❑ ลูกหนีมีหนีสินล้นพ้นตัว

* เข้าข้อสันนิษฐาน

* ความเป็นจริง

❑ ลูกหนีไม่สามารถชำระหนี้

ตามกำหนดได้

มีเหตุอันสมควร

และช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ

ฎ. ๖๘๕๘/๒๕๕๖

P.๒๑๐

ไม่มีเหตุอันสมควรและ
ไม่มีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ

ฎ. ๘๘๒๘/๒๕๔๔

ฎ. ๑๙๓๓/๒๕๔๘

ฎ.๘๘๒๘/๒๕๔๔

เมื่อลูกหนี้มีกิจการเฉพาะโรงงานซึ่งให้
บุคคลอื่นเข้าครอบครองทำประโยชน์
ลูกหนี้จึงยังไม่อาจปรับปรุงฟื้นฟูกิจการ
ในการประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวได้

P.๒๑

ฎ. ๑๙๓๓/๒๕๕๘

การที่จะฟื้นฟูกิจการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการ
ของลูกหนี้ ซึ่งประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน
ชั่วคราวได้มีโอกาสฟื้นฟูกิจการ หรือปรับโครงสร้าง
หนี้เพื่อให้กิจการของลูกหนี้กลับคืนสู่สภาพที่
สามารถดำเนินกิจการตามปกติต่อไปได้

- ลูกหนี้ไม่ได้ประกอบกิจการใดๆแล้ว *P.๒๑*

ฎ.๑๓๓/๒๕๕๕

การฟื้นฟูกิจการจะสำเร็จหรือไม่
ความยินยอมของเจ้าหนี้ย่อมมีส่วน
สำคัญ

P.๒๑

ฎ.๘๒๗๑/๒๕๕๙

- ไม่ได้ประกอบกิจการ
- ไม่มีพนักงานในการดำเนินการ
- เจ้าหนี้รายใหญ่คัดค้าน

P.๒๒๓

ข้อจำกัดในการยื่นคำร้องขอ

ม.๙๐/๕

บุคคลตามมาตรา ๙๐/๕ จะยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

(๒) ...

(๓) ศาลได้เคยมีคำสั่งยกคำร้องขอ
ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือ
ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
ตามความในหมวดนี้ ภายในระยะเวลา
หกเดือนก่อนยื่นคำร้องขอ

การดำเนินกระบวนการพิจารณา ชำระ/การร้องชำระ

ฎ.๒๕๔๑/๒๕๕๘ P.๕๑

ฎ.๕๑๖๖-๕๑๗๐/๒๕๕๙

P.๕๑

คำร้องขอฟื้นฟูกิจการ

น.๙๐/๖

(๑)(๓) เงื่อนไขในการร้องขอ

(๔)(๕) ผู้ทำแผนและหนังสือยินยอม

- การแนบชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้

การปกปิดชื่อเจ้าหนี้

น.๙๐/๒๔ วรรคสอง

น.๙๐/๗๕

✓ ระหว่างการดำเนินการฟื้นฟูกิจการ

ฎ.๑๓๘๗/๒๕๕๙ P.๑๐๘

✓ การฟื้นฟูกิจการสิ้นสุดลงแล้ว

ฎ.๑๑๓๙๗/๒๕๕๗ P.๒๙๙

คำสั่งรับคำร้องขอ

- จะถอนไม่ได้ เว้นแต่ศาลอนุญาต

(มาตรา ๙๐/๘ วรรคหนึ่ง)

- ประกาศ และแจ้งเจ้าหน้าที่

(มาตรา ๙๐/๙ วรรคหนึ่ง)

- การคัดค้านคำร้องขอ

มาตรา ๙๐/๙ วรสนหนึ่ง

เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วน และให้ศาลประกาศคำสั่งรับคำร้องขอและวันเวลานัดไต่สวนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ ไม่น้อยกว่าสองครั้งห่างกันไม่เกินเจ็ดวัน กับให้ส่งสำเนาคำร้องขอแก่เจ้าหนี้ทั้งหลายเท่าที่ทราบ...

มาตรา ๙๐/๙ วรสนสาม

ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรก ไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีที่เป็นคัดค้านผู้ทำแผน ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้จะเสนอชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยหรือไม่ก็ได้...

การคัดค้านคำร้องขอ

(มาตรา ๙๐/๙ วรรคสาม)

๑.บุคคลที่มีสิทธิคัดค้าน

๒.ประเด็นในการคัดค้าน

๓.กำหนดเวลายื่นคำคัดค้าน

บุคคลที่มีสิทธิคัดค้าน

- ลูกหนี้

- เจ้าหนี้

ฎ. ๘๘๒๘/๒๕๔๔

ฎ.๘๘๒๘/๒๕๔๔

กฎหมายล้มละลาย ส่วนการฟื้นฟู-
กิจการ ให้สิทธิเจ้าหนี้ทุกประเภท
ยื่นคำคัดค้านคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ
เพื่อปกป้องสิทธิของตน

P.๓๓

ประเด็นในการคัดค้าน

- เงื่อนไขในการร้องขอ
- ผู้ทำแผน

คำถาม

บริษัทเอ จำกัด ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางว่า ลูกหนี้ประกอบกิจการโรงงานผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ที่มีชื่อเสียงซึ่งได้รับการยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ ลูกหนี้ประกอบกิจการได้กำไรตลอดมา เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ลูกหนี้ประสบอุทกภัยน้ำท่วมทำให้เครื่องจักรได้รับความเสียหายเป็นอันมาก บริษัทลูกหนี้มีทรัพย์สิน ๙,๐๐๐ ล้านบาท และมีหนี้สิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ขณะที่ยื่นคำร้องลูกหนี้มีพนักงานทำงานอยู่ในบริษัท ประมาณ ๑,๐๐๐ คน การแก้ไขปัญหาลูกหนี้สามารถทำได้โดยซื้อเครื่องจักรรุ่นใหม่มาทดแทนเครื่องจักรที่ได้รับความเสียหาย นอกจากนี้เจ้าหนี้สถาบันการเงินหลายราย ซึ่งมีหนี้รวมกันมากกว่าครึ่งหนึ่งของหนี้ทั้งหมดประสงค์ให้ลูกหนี้เข้าสู่การฟื้นฟูกิจการ

ให้วินิจฉัยว่า ลูกหนี้มีสิทธิยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการได้หรือไม่

ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา

ปี ๒๕๕๗

P.๓๙๕

คำถาม

บริษัท ไรท์รพี จำกัด มีหนี้สินล้นพ้นตัวและเป็นหนี้เจ้าหนี้ทั้งหลายไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท ได้ยื่นคำร้องขอต่อศาลล้มละลายกลางให้ฟื้นฟูกิจการ โดยอ้างว่าประสงค์ที่จะฟื้นฟูโรงงาน ซึ่งเป็นกิจการของบริษัทให้กลับคืนสู่สภาพที่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ตามปกติ นายสินผู้ทำสัญญาเช่าโรงงานดังกล่าวจากบริษัทยื่นคำคัดค้านว่า บริษัทไม่ได้ดำเนินกิจการโรงงานแต่อย่างใด เพราะนายสินได้เข้าโรงงานพร้อมเครื่องจักรเพื่อผลิตสินค้าของนายสินตลอดมา และสัญญาเช่าโรงงานก็ยังไม่ครบกำหนด นายสินจึงเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในทรัพย์สินที่ให้เช่า เมื่อบริษัทมิได้ประกอบกิจการ จึงไม่มีรายได้ กรณีไม่มีเหตุสมควรและไม่มีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของบริษัทได้ บริษัท ไรท์รพี จำกัด ได้โต้แย้งว่า นายสินมิใช่เจ้าหนี้ของบริษัท จึงไม่มีสิทธิคัดค้าน

ให้วินิจฉัยว่า ๑) นายสินมีสิทธิยื่นคำคัดค้านหรือไม่

๒) กรณีมีเหตุอันสมควรและช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการหรือไม่

ยกคำร้องขอ

คำสั่ง

ตั้งผู้ทำแผน

ให้ จ.พ.ท.เรียกประชุม

เจ้าหนี้เลือกผู้ทำแผน

(พ.ศ.๖๐/๑๗)

ตั้งผู้บริหารชั่วคราว

(พ.ศ.๖๐/๒๐)

ให้ฟื้นฟูกิจการ

สภาวะพักการชำระหนี้ (มาตรา ๙๐/๑๒) (Automatic stay)

๑. วัตถุประสงค์
๒. จุดเริ่มต้น
๓. ระยะเวลาในการบังคับ
๔. รายการและเงื่อนไขในการคุ้มครอง
๕. ผลของการฝ่าฝืน
๖. การขอบรรเทาจากสภาวะพักการชำระหนี้

วัตถุประสงค์ของสภาวะพัก การชำระหนี้ (Automatic Stay)

พ.๕๗๓๕/๒๕๔๘

P.๕๗

ฎ.๕๗๓๕/๒๕๕๘

กฎหมายกำหนดให้เกิดสถานะพักการชำระหนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ประสงค์ในการสงวนรักษาทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้มาจัดสรรชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้อย่างเป็นธรรมและเป็นไปตามระบบที่กฎหมายกำหนดไว้ ภายใต้กรอบของแผนฟื้นฟูกิจการ

P.๕๗

มาตรา ๙๐/๑๒ วรคหนึ่ง ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณา จนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน...ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ...

จุดเริ่มต้นสภาวะพักการชำระหนี้
“...นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับ
คำร้องขอไว้พิจารณา...”

วันสิ้นสุดสภาวะพักการชำระหนี้

พ.ศ. ๒๕๖๒/๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๖๓/๒๕๕๑

คำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ฎ. ๘๒๗๒/๒๕๕๘

การที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน
และยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ย่อมทำให้
สถานะพักการชำระหนี้ซึ่งเกิดขึ้นนับแต่วันที่
ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอสิ้นสุดลง

P.๕๒

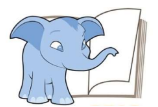
ฎ.๑๑๘๖/๒๕๕๕

เมื่อศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน และมี
คำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ย่อมมีผล
ให้การถูกจำกัดสิทธิในการที่จะฟ้องลูกหนี้
เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้สิ้นสุดลง

คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

ฎ.๑๐๙๘๒/๒๕๕๑

P.๕๒

ଜୀବନୀ

